

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'רכד

ערב שבת קודש פ' ויצא, ו' כסלו ה'תשע"ח

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ושבע שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקט"ו שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי ע"ה

בן הרה"ג הרה"ח הרה"ת ר' נחום הלוי ע"ה

לאבקאווסקי

נפטר בדמי ימיו, בן נ"ח שנה,

ש"ק פ' ויצא, חג הגאולה - יו"ד כסלו ה'תשע"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י

ר' משה הכהן, ר' רחמים הכהן, ר' מרדכי הכהן שיחיו דואק

וקהילת "בית מנחם" - פיקא בולעווארד,

לאס-אנדזשעלעס, קאליפארניא

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח'י רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

כבר יושבים סביב השולחן יחד עם משיח צדקנו / משיח ש"פ יוצא היחש"ב

6 זמן הגאולה

יוצאים מהכלים' מתשוקה וגעגועים לביאת המשיח / פרשת השבוע באור הגאולה

11 ניצוצות של משיח

הרבי ניצב תמיד לנגד עיניו / קטעים קצרים ופתגמים בעניי גאולה ומשיח

12 יילחום מלחמת ה' - וינצח

היחכן שלא הזכירו בכינוס על המצב דפקוח נפש?! / שיחות בענין שלימות העם והארץ

13 המעשה הוא העיקר

להתכונן ולהכין אחרים לגאולה / הוראות למעשה בפועל

14 כתב יד קודש

העיקר - מעשה בפועל / מהגהת כ"ק אדי"ש לשיחת ש"פ יוצא תשמ"ז

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי' ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי' ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו



סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 718-207-5904
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219
דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

אין דוקא דאס איז די בחינה או מ'האס זיך באמת משתתף געווען אין דער התוועדות און ס'איז ניט געווען א דמיון בעלמא - בשעת עס זעט זיך אן אויף דעם מתוועד א שינוי בהנהגתו בפועל (אלס תוצאה פון דער התוועדות) אין זיין עבודה פון הפצת המעיינות הוצה במעשה בפועל, אזוי או מ'קען אנווייזן מיטן פליישיקן פיינגער בעה"ז הגשמי די הוספה אין הפצת המעיינות הוצהו

220

אויב מ'קען דאס ניט אנווייזן, איז א-הויכע מ'איז טאקע ניט געווען בא דער התוועדות באמתית, ווארום דאס איז די גאולה כוונה פון דער התוועדות - דאס צוגעבן א הוספה אין מעשה בפועל.

עק קען חאבן א תירוץ אהער און א תירוץ אהין - אבער 'כמאן דעבר לא אמרינן' 48 (אפילו ווען 'אונס רחמנא פטרי' 47), די עבודה בפועל פעלט.

עאכ"כ ווען דאס איז א התוועדות ביו"ד כסלו - וואס דאס גיט א כסל'דיקע הרגשה אויף דעם הכוה"ה פון הפצת המעיינות הוצה במעשה ועבודה בפועל.

נכאן צ"ל התורה בזה משיעור חומש יומי - ס"ס יוצא - בענין ויסגרו בו מלאכי אלקים גו' - נמסר אח"כ אי"ח.

1. דער לימוד דערפון בנוגע לפועל:

די התוועדות ביו"ד כסלו דארף צוגעבן א הוספה והרחבה מער וויסל ס'איז געווען ביו איצטער (כנ"ל או 'חיימים האלה נזכרים ונעשים' כאומן פון מעלין בקודש) - אין הפצת התורה והיחודות והפצת המעיינות הוצה בעבודה ובמעשה בפועל, ד.ה. ניט גאר אין א הוספה בלימוד ההסידות בהרחבה והבנה והשגה דבינה, גאר אויך אין עבודה ומעשה בפועל בא זיך אליין, ועוד ועיקר - א הרחבה אין די עבודה פון הפצת התורה והיחודות און המעיינות הוצה אויך צו אנדערע אידן.

ובמיוחד - שטייענדיק אין די טעג פון חודש כסלו - אין די הכנות צו מבצע חנוכה, זען אז יעדער איד בכל מקום ומקום זאל צינדן נרות חנוכה און מקיים זיין די אנדערע מצוות פון חנוכה.

ולמני זה - מאכן די מאטיקע הכנות צו י"ט כסלו (ולמנ"ו - צו חמשה עשר בחודש, קיימא סיהרא באשלמותא): פון דעם שבת מתברכין כולחו יומין 48, די ימי המעשה וואס זיינען א הכנה צו דעם קומענדיקן שבת, וואס למחרתו איז י"ט כסלו, ובפרט אז ס'איז אויך יו"ד כסלו (וואס טוט אויך אן עלי' אויך אין י"ט כסלו, כנ"ל). האט מען א נתינת כח פון דעם שבת י"ט כסלו צו מאכן די אלע מאטיקע הכנות אין די קומענדיקע טעג צו איינארדענען אז בי"ט כסלו (אדער בטמיכות לו) זאלן זיין התוועדות בכל מקום ומקום, וואו מ'זאל זיך אלע צוזאמען שטארקן אין סאן די עבודה ומעשה בפועל פון הפצת המעיינות הוצה בכל מקום ומקום.

כולל ובמיוחד - שטורענען, און אראפברענגען דעם שטורעם לפועל, צו מרחיב זיין (אדער אויסשטעלן מחדש) א 'בית תב"ד' 48 בכל מקום ומקום (כמדובר לאהרונה בארובה 48).

וחיות אז עס זיינען איצטער דא אויגע וואס פארן נאך שבת (ניט אום שבת גערעדט) צו אנדערע ערטער פאר י"ט כסלו - זאלן זיי אריינגיין אין 'מוליריה' נאך שבת און דארט געמען משקה - א דבר גשמי - פון דער התוועדות ביו"ד כסלו, במקום שמגדלין בו תורה ותפלה וצדקה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר (ממלא מקומו פון דעם בעל הגאולה), פון וואנעט ער האט אריינגעשיקט שלוחים בכל העולם בלו צו פטיץ זיין תורה ויחודות און די מעיינות הוצה, און מיט די משקה זאלן זיי מאכן א התוועדות במקומם, און שטורעמען על מנת, בפועל אין אלע ענינים האמורים לעיל.

ה. דער עיקר איז - כמדובר לעיל בארובה - אז כל האמור לעיל זאל אראפקומען אין מעשה ועבודה בפועל מסט. אן קיינע משט'ל'ערין

Handwritten notes in Hebrew, including 'עק קען חאבן א תירוץ אהער און א תירוץ אהין' and 'כמאן דעבר לא אמרינן'.

Handwritten note: 37

Handwritten notes in Hebrew, including 'אויב מ'קען דאס ניט אנווייזן' and 'אין די התוועדות באמתית'.

Handwritten note: 220

העיקר - מעשה בפועל

בקשר עם חג הגאולה יו"ד כסלו הבאנו צילום מיוחד (מוקטן) מעלה ההגה הראשונה של כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א על שיחת ש"פ ויצא, י"א כסלו ה'תשמ"ז – בענין ה"בכ"ן שצריך להיות אצל כאו"א מההתועדות דיו"ד כסלו (נדפסה בלקו"ש חכ"ה עמוד 347 ואילך)

להלן פענוח קטעים מהצילום (הכתי"ק בא בהדגשה):

און דוקא דאָס איז די בחינה אז מ'האָט זיך באמת משתתף געווען אין דער התועדות און ס'איז ניט געווען אַ דמיון בעלמא – בשעת עס זעט זיך אָן אויף דעם מתוועד אַ שינוי בהנהגתו בפועל (אַלס תוצאה פון דער התועדות) אין זיין עבודה פון הפצת המעינות חוצה במעשה בפועל, אַזוי אז מ'קען אָנווייזן מיטן פליישיקן פינגער בעוה"ז הגשמי די הוספה אין הפצת המעינות חוצה!

אויב מ'קען דאָס ניט אָנווייזן, איז אַ ספק צי מ'איז טאַקע געווען באַ דער התועדות באמיתית, וואָרום דאָס איז די כוונה פון דער התועדות – דאָס צוגעבן אַ הוספה אין מעשה בפועל.

ער [כ"ק אד"ש הורה למניחים: (ל' נסתר)] קען האָבן אַ תירוץ אַהער און אַ תירוץ אַהין – אָבער "כמאן דעבד לא אמרינן" (אפילו ווען "אונס רחמנא פטריי"), די עבודה בפועל פעלט.

עאכו"כ ווען דאָס איז אַ התועדות ביו"ד כסלו – וואָס דאָס (גאולה שני') גיט אַ כפ'לדיקע הדגשה אויף דעם הכרח פון הפצת המעינות חוצה במעשה ועבודה בפועל.

[. .] והיות אז עס זיינען איצטער דאָ אַזוינע וואָס פאָרן נאָך שבת (ניט אום שבת גערעדט) צו אַנדערע ערטער פאַר י"ט כסלו – זאָלן זיי אריינגיין אין "מזכירות" * נאָך שבת און דאָרט נעמען משקה – אַ דבר גשמי – פון דער התועדות ביו"ד כסלו, במקום שמגדלין בו תורה ותפלה וצדקה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר (ממלא מקומו פון דעם בעל הגאולה), פון וואָנעט ער האָט אַרויסגעשיקט שלוחים בכל העולם כולו צו מפייץ זיין תורה ויהדות בכלל און די מעינות חוצה. און מיט די משקה זאָלן זיי מאַכן אַ התועדות במקומם, און שטורעמען על מנת להביא בפועל אין כל ענינים האמורים לעיל.

(* והעיקר – בעניני זכור וזכרון (עיין הל' ת"ת לאדה"ז פ"ב סוס"י. דרושי פ' זכור).

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן – אחרון של פסת, היתשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

כבר יושבים סביב השולחן יחד עם משיח צדקנו!

הדבר היחידי שחסר – שיהודי יפקח את עיניו כדבעי, ויראה איך הכל כבר מוכן לגאולה! יש כבר את ה"שולחן ערוך", את הלוייתן ושור-הכר ויין המשומר, ויהודים כבר יושבים סביב השולחן – "שולחן אביהם", יחד עם משיח צדקנו, וכדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר • ללמוד בעניני הגאולה, באופן שזה יפתח את הלב, העינים והאזנים – שיבינו, יראו וישמעו בפשטות ממש בגשמיות העולם – את הגאולה בפו"מ • משיחת ש"פ ויצא, ט' כסלו ה'תשנ"ב – מוגה, תרגום מאידית*

שרואים זאת גם בהנהגה בזמן הזה (בגלות אדום) של אומות העולם המתייחסים ל"עשו הוא אדום", בדרך מלכות של חסד (והנהגה זו מתפשטת גם בעוד מדינות, כפי שראו ורואים בפרט לאחרונה) –

הרי מובן, שעתה נמצאים כבר במצב בו הגוף הגשמי ואפילו גשמיות העולם כבר נתבררו ונזדככו לגמרי, והרי הם "כלי" מוכן לכל האורות והענינים הרוחניים, כולל ובעיקר – אורו² של משיח צדקנו, אור הגאולה האמיתית והשלימה, ועד גם לגילוי פשיטות העצמות של עצמות ומהות ית', כפי שזה מתגלה בפשיטות העצמות של משיח צדקנו (שלמעלה מבחינת יחידה ומכל השמות והדרגות והשפעות כו'), ועל-ידי זה – מתגלה הדבר גם בפשיטות של כל יהודי,

והדבר היחיד שחסר הוא – שיהודי יפקח את עיניו כדבעי, ויראה איך הכל כבר מוכן

א. [.] על-פי סימני חז"ל (במסכת שנהדרין, במדרשים ובכ"מ) נמצאים כבר בשלב הגאולה ממש,

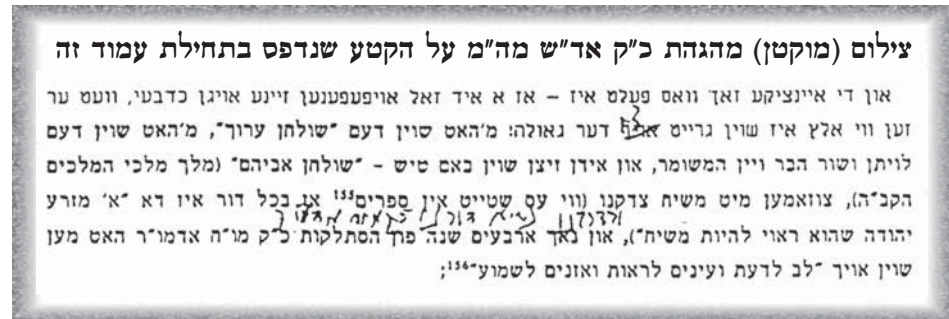
וכמדובר כמה פעמים לאחרונה, שלאחר הריבוי המופלג של מעשינו ועבודתינו במשך כל הדורות, ובפרט לאחר עבודתם של רבותינו נשיאינו, החל מאבות החסידות וימי גאולתם (בי"ט בהכסלו ויו"ד כסלו) וימי הולדתם וההילולא שלהם (בט' כסלו, בכ"ד טבת וכו'), ומאז כבר עברו כמה דורות ושנים, עד לעבודתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – כבר סיימו את כל הבריורים,

כולל גם הבריור של "עשו הוא אדום", ומכל-שכן וקל וחומר, שהרי אפילו בזמן יעקב, סבר יעקב וחשב שעשו נתברר כבר (ומצד דרגתו של יעקב אמנם כך הי'), כנ"ל, על-אחת-כמה-וכמה לאחר ריבוי העבודה מאז, הרי עשו כבר נתברר לגמרי, כפי

(* התרגום הוגה ותוקן מחדש על-ידינו. המו"ל.

1) וישלח לו, א.

2) זח"ג לד, ב. הובא ונת' בלקוטי לוי"צ לזח"ג ע' ריט ואילך.



לגאולה! יש כבר את ה"שולחן ערוך", יש כבר את הלוייתן ושור-הבר ויין המשומר³, ויהודים כבר יושבים סביב השולחן - "שולחן אביהם"⁴ (מלך מלכי המלכים הקב"ה), יחד עם משיח צדקנו (כפי שכתוב בספרים⁵ שבכל דור ודור ישנו א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות "משיח"), ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר; ולאחרי ארבעים שנה מאז הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר יש כבר גם "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶;

כעת צריך רק להיות, כאמור, שיפתחו את ה"לב לדעת", ויפקחו את ה"עינים לראות", ויפתחו את ה"אזנים לשמוע", ועל-דרך זה, לנצל את כל רמ"ח האברים ושס"ה הגידים הגשמיים - נוסף על לימוד התורה וקיום המצוות בכלל (רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח אברים⁷ ושס"ה מצוות לא תעשה כנגד שס"ה גידים⁸) - ללימוד פנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות וקיום הוראות רבותינו נשיאינו, כולל - ללמוד בעניני הגאולה, באופן שזה יפתח את הלב והעינים והאזנים - ושיבינו, יראו וישמעו בפשטות

3 ראה ברכות לד, ב. ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג. ועוד.
4 ברכות ג, סע"א.
5 פי' הברטנורא למגילת רות. וראה גם שו"ת הח"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סע"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף כלל ע' ועוד.
6 תבוא כט, ג.
7 מכות כג, סע"ב.
8 חז"א קע, ב.

להתכונן ולהכין אחרים לגאולה

ובאותיות פשוטות בנוגע למעשה בפועל:

כיון שחיבור הנשמה וגוף, ורוחניות וגשמיות, כבר ישנם בשלימות (כנ"ל), והכל כבר מוכן לגאולה - צריך לעשות דברים שיגלו זאת בפועל ממש.

ולכל לראש בענין שהזמן גרמא - ביום ההולדת (כאשר מזלו גובר) ויום ההילולא של אדמו"ר האמצעי, להוסיף בלימוד תורתו, דוקא באופן של "רחובות הנהר" דבינה (שמחברת רוחניות וגשמיות כנ"ל בארוכה).

והלימוד בזה שייך לכל בני-ישראל, אנשים ונשים (כמדובר כמה פעמים שלימוד החסידות והפצת המעיינות חוצה שייכים בפשטות גם לנשי ובנות ישראל, ובפרט שעל-ידי זה אתי מר דא מלכא משיחא).

ו"תלמוד גדול שמביא לידי מעשה" - להביא זאת במעשה ועבודה בפועל, וללמוד מאדמו"ר האמצעי, אשר אצלו באה לידי ביטוי שלימות עבודתו בתורת החסידות בגשמיות הגוף והעולם (בזמן ומקום), "ממלא שנותיהם מיום ליום" - שאצל כל אחד תהי' השתדלות מיוחדת לבטא את הרוחניות וה"חסידישקייט" שלו בגשמיות שלו, שבעניניו הגשמיים, ובזמן ובמקום הגשמיים שלו, יורגשו ("זאָל זיך אָנהערן") החמימות והחיות הנובעות מה"אידישקייט" ומה"חסידישקייט" שלו, עד לאופן שלא יהי' ביניהם כל פירוד כלל, אלא יהיו דבר אחד ממש.

נוסף לזה - שיראו לארגן בכל מקום ומקום התוועדויות חסידיות, החל בחג הגאולה של יו"ד כסלו, ולדבר וללמוד שם בתורתו של בעל הגאולה, ולקבל החלטות טובות בענינים הנ"ל,

כולל גם - החלטות לעשות ההכנות המתאימות כדי לסדר התוועדויות חסידיות, והתוועדויות גדולות, בי"ט כסלו, חג הגאולה של אדמו"ר הזקן, ולראות לעשותן בכל מקום ומקום בכל קצווי תבל, עד אפילו בפניה נידחת - באופן שכל פינה בעולם (גשמיות העולם) בה מצויים יהודים, תהי' חדורה באור ובחום החסידי של י"ט כסלו, "ראש השנה לחסידות".

וכן גם להמשיך את התוועדויות החסידיות במשך חודש כסלו, ובפרט בימים המיוחדים הקשורים עם תורת החסידות ודרכי החסידות, ועד גם - בסיום חודש כסלו - לערוך התוועדויות במשך ימי החנוכה, וברוח זו של הארת עצמו והסביבה בנרות החנוכה "על פתח ביתו מבחוץ", ובאופן דמוסיף והולך ואור מיום ליום.

כולל - כמנהג רבותינו נשיאנו - לערוך מסיבות לבני הבית בימי חנוכה, ולחלק "דמי חנוכה" לבני הבית, ובפרט לילדים, לבנים ובנות, כי כאשר כל אחד מקיים מנהג זה - בפרסום המתאים - ועוד בהוספה ובהרחבה על-ידי הוספה בנתינת "דמי חנוכה" בריבוי (שעל-ידי זה מתוסף בענין השמחה אצל הילדים) - מתקשרים עוד יותר (על-ידי קיום מנהג זה) עם רבותינו נשיאנו, שזה נותן תוספת כח להחדיר את תורתם, הוראותיהם, ומנהגיהם אל תוך חיי היום-יום הפרטיים.

כולל ובמיוחד - גם מנהג ישראל אשר הולך ומתפשט בזמננו זה ללמוד עניני גאולה ועניני משיח, כדי להתכונן ולהכין אחרים עוד יותר לגילוי של הגאולה האמיתית והשלימה. (משיחת ש"פ ויצא, ט' כסלו ה'תשנ"ב - מוגה, תרגום מאידית)

ממש בגשמיות העולם - את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, וללמוד תורתו של משיח (פנימיות התורה) באופן של ראי', שכל זה כבר ישנו מן המוכן, צריך רק לפקוח את העינים ואז יראו זאת!

ב. ובאותיות פשוטות בנוגע למעשה בפועל:

כיון שחיבור הנשמה וגוף, ורוחניות וגשמיות, כבר ישנם בשלימות (כנ"ל), והכל כבר מוכן לגאולה - צריך לעשות דברים שיגלו זאת בפועל ממש.

ולכל לראש בענין שהזמן גרמא - ביום ההולדת (כאשר מזלו גובר⁹) ויום ההילולא של אדמו"ר האמצעי, להוסיף בלימוד תורתו, דוקא באופן של "רחובות הנהר" דבינה (שמחברת רוחניות וגשמיות כנ"ל בארוכה).

והלימוד בזה שייך לכל בני-ישראל, אנשים ונשים (כמדובר כמה פעמים שלימוד החסידות והפצת המעיינות חוצה שייכים בפשטות גם לנשי ובנות ישראל, ובפרט שעל-ידי זה אתי מר דא מלכא משיחא).

ו"תלמוד גדול שמביא לידי מעשה"¹⁰ - להביא זאת במעשה ועבודה בפועל, וללמוד מאדמו"ר האמצעי, אשר אצלו באה לידי ביטוי שלימות עבודתו בתורת החסידות בגשמיות הגוף והעולם (בזמן ומקום),

9 ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע.
10 מגילה כו, א.

היתכן שלא הזכירו בכינוס על המצב דפקוח נפש!?

כאשר קורה ומתאספים כמה עשיריות מישראל שומרי תורה ומצוות בכינוס לשם חיזוק התורה והיהדות, אנשים העוברים יחד על הפרשה בכל שבת ושבת, גם בפרשות שבהם מדובר על גבולותי' של ארץ ישראל, וחלקם קוראים עיתונים ומודעים למעמד ומצב העולם, נשאלת השאלה: היתכן שיושבים יחד שלשה ימים ומדברים על כל העניינים החשובים, וחשובים באמת, ומקבלים החלטות טובות, אך בנוגע למעמד ומצב הקשור עם פקוח נפש ממש של עשיריות, רחמנא ליצלן, ויותר מעשיריות מבני ישראל – לא מזכירים כלל! ואין פוצה פה ומצפצף!...

וכשמדפיסים אח"כ דין וחשבון מהכינוס, כותבים את החלטות הטובות שקיבלו, אמנם החלטות טובות, אך ללא מילה אחת ויחידה על המצב דפקוח נפש!

אינך רוצה להזכיר זאת בגלוי? – הרי כבר יודעים מכן! זה התפרסם בכל העולם כולו ואי-אפשר יותר לעשות מזה סוד.

התירוץ היחיד שה' לי על-זה הוא: היות והם כבר לאחר גיל בר-מצוה – תגש אליהם ותשאלם! מדוע אתה שואל אצלי? תגש אליהם ותשאל!

[. .] וענו לי: כבר עשינו זאת... שאלתי אותם: מה יצא מזה? וענה לי שאמרו לו שאין כאן המקום להאריך בזה, ובהזדמנות אחרת ובמעמד ומצב שונה – ידברו עמו גם על ענין זה; אך בינתיים "שלו" על ישראל", שילמדו תורה, יקיימו מצוות, יקבלו החלטות טובות ויקיימו אותם בפועל.

אמרתי לו: הרי יכולת לשאול אצלו כך: ישנו דין בשו"ע¹ אשר מי ששותק או ממתין שיגשו אליו לשאול – אומר השו"ע בתור פס"ד איזה תואר יש לו, והוא גם מודע לזה!

(כ"ק אדמו"ר שליט"א חי"ק ואמר:) מאחר והי' זה יהודי שיודע ללמוד – אזי הוא ענה לי גם על זה: "כשם שמצוה לומר דבר הנשמע כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע"², והיות שידע מה יפעל בשאלתו, במילא לא שאל.

אמרתי לו: הרי זה לא ע"פ שולחן ערוך! השו"ע אומר³ שהציווי "לא תעמוד על דם רעך"⁴ אינו רק כאשר הוא בטוח שבידו להציל את "רעך", אלא אף אם ישנו ספק וספק ספיקא, ואפי' ספק של אחד לאלף ("א טויזנטל ספק"), שמץ מנהו, אולי המחאה שלו תועיל – הוא חייב לעשות זאת ע"פ פס"ד ברור בשו"ע!

וכאמור, לא עוסקים כאן בענין של "שקו"ט" ו"פלפולים" אלא בפס"ד ברור בשו"ע! (תרגום חפשי משיחת ש"פ ויצא, אור ליו"ד כסלו ה'תש"מ - בלתי מוגה)

(1) ירושלמי יומא פ"ח, ה. וראה לקו"ש חכ"ז ע' 137. (2) יבמות סה, ב. וראה זח"ג פה, סע"ב. וראה שד"ח (3) ראה התועדויות תשמ"ו ח"ג ע' 282 ס"ו ואילך. (4) קדושים יט, טז. (5) אסיפת דינים מע' ה"א ס"ב (תתקעו, ב. ואילך).

"ממלא שנותיהם מיום ליום" – שאצל כל אחד תהי' השתדלות מיוחדת לבטא את הרחניות וה"חסידישקייט" שלו בגשמיות שלו, שבענייני הגשמיים, ובזמן ובמקום הגשמיים שלו, יורגשו ("זאָל זיך אָנהערן") החמימות והחיות הנובעות מה"אידישקייט" ומה"חסידישקייט" שלו, עד לאופן שלא יהי' ביניהם כל פירוד כלל, אלא יהיו דבר אחד ממש.

נוסף לזה – שיראו לארגן בכל מקום ומקום התוועדויות חסידיות, החל בחג הגאולה של יו"ד כסלו, ולדבר וללמוד שם בתורתו של בעל הגאולה, ולקבל החלטות טובות בעניינים הנ"ל,

כולל גם – החלטות לעשות ההכנות המתאימות כדי לסדר התוועדויות חסידיות, והתוועדויות גדולות, ב"ט כסלו, חג הגאולה של אדמו"ר הזקן, ולראות לעשותן בכל מקום ומקום בכל קצווי תבל, עד אפילו בפינה נידחת – באופן שכל פינה בעולם (גשמיות העולם) בה מצויים יהודים, תהי' חדורה באור ובחום החסידי של י"ט כסלו, "ראש השנה לחסידות".

וכן גם להמשיך את התוועדויות החסידיות במשך חודש כסלו, ובפרט בימים המיוחדים הקשורים עם תורת החסידות ודרכי החסידות, ועד גם – בסיום חודש כסלו – לערוך התוועדויות במשך ימי החנוכה, וברוח זו של הארת עצמו והסביבה בנרות החנוכה "על פתח ביתו מבחוץ", ובאופן דמוסיף והולך ואור מיום ליום¹¹.

כולל – כמנהג רבותינו נשיאנו¹² – לערוך מסיבות לבני הבית בימי חנוכה, ולחלק "דמי חנוכה" לבני הבית¹³, ובפרט לילדים, לבנים ובנות, כי כאשר כל אחד מקיים מנהג זה –

(11) שבת כא, ב.

(12) "היום יום" כח כסלו.

(13) ראה סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 163. וש"נ.

בפרסום המתאים – ועוד בהוספה ובהרחבה על-ידי הוספה בנתינת "דמי חנוכה" בריבוי (שעל-ידי זה מתוסף בענין השמחה אצל הילדים) – מתקשרים עוד יותר (על-ידי קיום מנהג זה) עם רבותינו נשיאנו, שזה נותן תוספת כח להחזיר את תורתם, הוראותיהם, ומנהגיהם אל תוך חיי היום-יום הפרטיים.

כולל ובמיוחד – גם מנהג ישראל אשר הולך ומתפשט בזמננו זה ללמוד ענייני גאולה וענייני משיח, כדי להתכונן ולהכין אחרים עוד יותר לגילוי של הגאולה האמיתית והשלימה, כנ"ל.

ג. ויהי רצון, שמחדיבור וקבלת החלטות טובות עתה בעניינים אלו – יביא הדבר תיכף ומיד בגלוי את הגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, לעיני בשר של כל יהודי ושל כל ישראל, ותיכף ומיד ממש הולכים כל ישראל – "ארו עם ענני שמיא"¹⁴ – יחד עם כל מעשינו ועבודתנו, יחד עם כל הרכושים הגשמיים ("כספם וזהבם אתם"¹⁵) ביחד עם הבתי "מקדש מעט"¹⁶, וכן הבתים הפרטיים (במילא ילכו כולם ברצונם הטוב...) – אשר נעשו חדרים לגמרי באור החסידות וקדושת הנשמה (כנ"ל), "ושכנתי בתוכם"¹⁷ – לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, בבית המקדש השלישי [ויש לומר שהבתי מקדש מעט והבתים פרטיים שמעין מקדש מעט – מתחברים ומתדבקים¹⁸ ל"מקדש אדני-י כוננו ידוך"¹⁹], בקודש הקדשים, ששם נמצאת אבן השתי, שממנה הושתת העולם²⁰, ועוד והוא העיקר – תיכף ומיד ממש. ■

(14) דניאל ז, ג. סנהדרין צח, א.

(15) ישעיי ס, ט.

(16) ראה מגילה כט, א.

(17) תרומה כה, ח.

(18) ראה קונטרס בענין "מקדש מעט זה בית רבני שבבבל" (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 467 ואילך). וש"נ.

(19) בשלח טו, יז.

(20) יומא נד, ב.

'יוצאים מהכלים' מתשוקה וגעוועים לביאת המשיח

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

"הלוך הלכת כי נכסוף נכספתה לבית אביך" (פרשתנו לא, א)

דובר לעיל¹, שהיציאה והירידה של יעקב בחרן ("חרון אף של מקום"²) אצל לבן הארמי מרמזת על כללות ענין הירידה לגלות, וגאולת ועליית יעקב משם חזרה לארץ ישראל, "ארץ מגורי אביו"³, מרמזת על העלי' מהגלות בגאולה האמיתית והשלימה.

ומזה מובן, שמכל הפרטים בפרשתנו הקשורים ליעקב בהיותו אצל לבן ובהליכתו משם, ניתן ללמוד בקשר לגלות וגאולה העכשוויים.

ובכללות:

יציאת וירידת יעקב בגלות בחרן אצל לבן הארמי היתה ירידה עצומה, עד כפי שאומרים בהגדה⁴ שלבן הארמי ה' גרוע יותר מפרעה מלך מצרים, "שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולבן ביקש לעקור את הכל".

אך הירידה היא לצורך עלי', כמסופר בפרשה, שלא זו בלבד שיעקב לא הושפע שמה, אלא אדרבה, הוא יצא משם "שלם"⁵, בתכלית השלימות, עד ל"ויפרוץ האיש מאד מאד"⁶, ועד שהוא פעל גם את הביורור בגלות ובלבן הארמי, כמבואר בתורת חיים⁷ (של בעל הגאולה) פירוש הפסוק⁸ "וילך וישב לבן למקומו", שיעקב החזיר את לבן (מהיכן שהוא ה' מצוי למטה מטה, יותר נחות מפרעה) למקומו ושרשו בבחי' לובן העליון.

ולאחר-מכן "ויעקב הלך לדרכו" – העלי' מהגלות בדרך לארץ ישראל, "ארץ מגורי אביו", "ויפגעו בו מלאכי אלקים"⁹, היחוד של ארץ ישראל וחוף לארץ כו', שלשם כך היתה כל הירידה בגלות.

ובזה ניתוסף בסיפור הפרשה, שעדיין בהיותו אצל לבן הארמי, ה' יעקב "הלוך הלכת כי נכסוף נכספתה לבית אביך"¹⁰, ועד כדי כך שלבן הרגיש זאת.

והענין בזה: כל זמן שיעקב ה' בגלות הוא ידע שזה לא המקום שלו, והלך ללא הפסק אל מקומו האמיתי – "הלוך הלכת", לא הליכה אחת, אלא הלך כל הזמן ("געהאלטן אין איין

הרבי ניצב תמיד לנגד עיניו

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

בליובאוויטש נהגו שכלל שדובר אודות חסיד או רב וכיו"ב גדול יותר, כינו אותו בתואר קטן יותר. כך היה גם עם החסיד ר' דוד הירש טשערניגאווער (הרד"ץ – רבה של צ'רניגוב) – שה' למדן גדול ומהיחידים שאדמו"ר המהר"ש נתן להם סמיכה – קראו לו דווקא בשם דוד הירשל!

כאשר שמעתי את הסיפור אודותיו ואעפ"כ קראו לו בשם דוד הירשל, חיפשתי לכך מקור בנגלה ומצאתי – "יגעתי ומצאתי": מסופר בנ"ך שכאשר אורי' קרא ליואב בתואר "אדוני יואב" בפניו של דוד המלך, היתה זו מרידה במלכות.

עד"ז בעניינו: אצל חסיד הרבי ניצב תמיד לנגד עיניו, ובפרט כאשר חוזרים אימרה מהרבי, שאזי צריך להיות "כאלו בעל השמועה עומד כנגדו" – ניצב קלסתר פניו של הרבי לנגדו! וכאשר הרבי עומד אל מול עיניו, אין ביכולתו לכוון אחר בתואר כמו ר' וכיו"ב! (משיחת ש"פ ויצא, י"א כסלו ה'תשמ"ג – בלתי מוגה)

חסידים יודעים שהרבי הינו "נביא ממש"!

ולהוסיף, שלאחרי שידועים מש"כ רבינו הזקן שמענה על ענינים גשמיים שייך ל"נביאים ממש", אזי יודעים שהמענה של הרבי על ענינים גשמיים הוא להיותו "נביא ממש"!

– חסידים אינם מתייראים. אם יש צורך שהרבי יהי' נביא, הרי הוא נביא, העיקר שיתן מענה על הענינים שחסידים שואלים ומבקשים ממנו.

(משיחת ש"פ ויצא ה'תשי"א – בלתי מוגה)

"דידן נצח" האמיתי והעיקרי – נצחונם של "חיילי בית דוד"

ובודאי שמנצחים כל המניעות והעיקובים כו' (אם עדיין נשאר איזה רושם מהם), ועד שזוכים ל"דידן נצח" האמיתי והעיקרי – נצחונם של "חיילי בית דוד" להביא את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, ותיכף ומיד, באופן ד"אחישנה", "לא עיכבן המקום כהרף עין".

(משיחת ש"פ ויצא ה'תשמ"ח – מוגה)

(1) סוף סט"ו בהשיחה (כפי ש"ל בזמנו ע"י "ועד הנחות התמימים").

(2) פרש"י ס"פ נח.

(3) ר"פ וישב.

(4) בפיסקא צא ולמד.

(5) וישלח לג, יח. וראה שם בפרש"י.

(6) ל, מג.

(7) פרשתנו לט, א. וראה שם לד, ד ואילך.

(8) פרשתנו לב, א.

(9) שם ב.

(10) לא, ל.

המעלה המיוחדת בדורנו

הרי ידוע שכללות הענין ד"יפוצו מעיינותיך חוצה" החל לאחרי הגאולה די"ט כסלו, ואח"כ נשתלשלה תורת החסידות באופן של "רחובות הנהר" ע"י אדמו"ר האמצעי, ואח"כ ע"י הצמח צדק, הרבי מהר"ש, הרבי נ"ע, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר, ובכחו זה נמשך גם עכשיו. ודורנו זכה להיות בזמן כזה, לאחרי שכבר רבותינו נשיאינו פעלו את כל הענינים – שאזי ישנה נתינת כח גדולה יותר לסיים את כללות העבודה של זמן הגלות.

ואע"פ שנשאלת השאלה: "אכשור דרא (בתמי)"?

ובפרט כש"ידע איניש בנפשי" מעמדו ומצבו, כיצד ביכולתו להתייצב כננס על גבי הענק, ולהביט היכן שצריך להביט, ולהפיק את מה שצריך ללמוד?

על כך אומרים ליהודי, שיידע שהוא נמצא בזמן כזה לאחרי שכבר פעלו את כל הענינים הקשורים עם "ואני אתנהלה לאטי", ואוחזים כבר בסיוס כללות העבודה של זמן הגלות.

וכידוע הפתגם של כ"ק מו"ח אדמו"ר שנשאר רק לצחצח את הכפתורים האחרונים.

וזוהי המעלה המיוחדת שישנה בדורנו זה – שזהו הדור המסיים את כללות העבודה דזמן הגלות, שע"ז אומרים "אינה נקראת המצוה אלא על שם הגומרה".

ואזי נפעל הענין ד"ויעקב הלך לדרכו" מלמטה למעלה – כיון שכבר סיימו את כללות עבודת הברורים.

ונפעל ה"ועלו מושיעים בהר ציון גו", עד ל"והיתה לה' המלוכה", בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ ויצא ה'תש"מ - בלתי מוגה)

גיין"), ועשה את עבודתו בגלות בתור הכנה לגאולה, ובמילא היא (העבודה בגלות) חלק מההליכה למקומו האמיתי, "ארץ מגורי אביו".

ואף לפני שהגיע ל"ארץ מגורי אביו", הוא השתוקק והתגעגע לזה – "נכסוף", לא רק פעם אחת ובה יצא ידי חובתו, אלא כל זמן שעדיין לא הגיע הגאולה אזי "נכסוף נכספתה"!

ומזה ישנו גם הלימוד בנוגע לגלות והגאולה העכשוויים – וכתורת אדמו"ר הזקן¹¹ שצריכים לחיות עם הזמן, עם פרשת השבוע, ועתה – עם הפסוקים של פ' ויצא:

יש לדעת, שכל הירידה בגלות עד לחושך כפול ומכופל דגלות – היא צורך עלי', בכדי לבוא לעלי' נעלית יותר בגאולה האמיתית והשלימה.

לא להתחשב בשום דבר, אפילו לא בלבן הארמי,

שהוא מיוחס – בן בתואל בן נחור בן תרח וכו'...

וכל זמן שנמצאים בגלות יש ללכת ללא הפסק – "הלוך הלכת" – לגאולה, ולא להתפעל ולא להתחשב בשום דבר, אפילו לא עם לבן הארמי, שהוא מיוחס – בן בתואל¹² בן נחור¹³ בן תרח¹⁴ וכו', לא מתחשבים עמו ועם טענותיו כלל, והולכים לגאולה!

וכל זמן שנמצאים עדיין בגלות אזי "נכסוף נכספתה": משתוקקים ומתגעגעים לגאולה, "יוצאים מהכלים" ("מ'גייט אויס") – מתי תבוא כבר הגאולה. ואפילו לאחר שהשתוקקו כבר פעם אחת עד לכלות הנפש – הרי באם משיח עדיין לא בא לא מפסיקים להתגעגע, אלא "נכסוף נכספתה", ממשיכים להשתוקק ולהתגעגע, שהרי משיח עדיין לא בא – ואיך אפשר שיפסיקו להשתוקק ולהתגעגע?!

[. .] ויה"ר (כמדובר כמ"פ) שבמקום הצורך לעיין מהי תשובתו של יעקב על טענת לבן ("הלוך הלכת גו") – יבוא כבר משיח צדקנו, והקיצו ורננו שוכני עפר¹⁵, ומשה ואהרן עמהם¹⁶, ויעקב אבינו ואדמו"ר האמצעי עמהם, ובאם יזכו יוכלו לשאול אצל יעקב עצמו מה הי' המענה שלו על טענת לבן, ולשאול בדרכי נועם ובדרכי שלום, והוא יענה בדרכי נועם ובדרכי שלום.

ותהי' אז שלימות בכל הענינים, שלימות של בני ישראל – "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"¹⁷, ושלימות בכל עניניהם – "כספם וזהבם איתם"¹⁸, אהבה ויראה הכוללים את כל מצות עשה ולא תעשה, שמזה משתלשל כסף וזהב בגשמיות, ושלימות הארץ – "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"¹⁹,

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ובמהרה בימינו ממש.

(משיחת ש"פ ויצא, יו"ד כסלו ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

11) "היום יום" ב' חשוון. סה"ש תש"ב ע' 29 ואילך. 12) תולדות כח, ה. 13) וירא כב, כ-כב. 14) נח יא, כז. 15) ישע"י כו, יט. 16) תנוד"ה אחד – פסחים קיד, ב. וראה יומא ה, ב. 17) כמ"ש ביצ"מ – בא י, ט. 18) ישע"י ט, ט. 19) עקב יא, יב.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נרבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

לסיים את השליחות ולשוב אל בית אביו בהגאולה

"ושבתי בשלום אל בית אבי" (פרשתנו כח, כא)

כאשר יוצאים למלא את השליחות דהפצת התורה והפצת המעיינות חוצה, עד לחוצה שאין חוצה ממנו, "חרון אף של מקום בעולם" – יש לזכור שהכוונה אינה שישאר, ח"ו, במקום זה (גם כאשר נמצא במעמד ומצב נעלה כו'), כי אם, לסיים את מילוי השליחות, ולשוב אל בית אביו, היינו, שבכל פעולה ופעולה חדור הוא ברצון לסיים את השליחות ולשוב אל בית אביו, "ושבתי בשלום אל בית אבי" – בהגאולה ע"י משיח צדקנו מהמצב דגלינו מארצנו (בית אבינו).

וענין זה מודגש ביותר בדורנו זה, דור האחרון – דמכיון שכבר "כלו כל הקיצין"¹, "דאלאי קיצין" (לא רק "דאלאי גלות"), ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו², שלא נותר אלא "לצחצח את הכפתורים", ולאחרי שעברו עוד עשירות שנים של התעסקות בהפצת המעיינות חוצה בשליחותו של נשיא דורנו, סיימו כבר גם את "צחצוח הכפתורים" – הרי בודאי ובודאי שלא נותרה אלא הפעולה הכי אחרונה ד"עמדו הכן כולכם"³ לקבלת פני משיח צדקנו, "ושבתי בשלום אל בית אבי".

ולהעיר:

מובן וגם פשוט, שגם ברגעי הגלות האחרונים צ"ל עבודת השליחות דהפצת התורה והמעיינות חוצה (היציאה ל"חרן"⁴) בכל התוקף והשלמות, ובתכלית המסירה ונתינה כו"⁵, אע"פ שיודעים שנמצאים ברגעי הגלות האחרונים ממש, ו"מיד הן נגאלין"⁶.

ואדרבה: לא זו בלבד שהידיעה שנמצאים ברגעי הגלות האחרונים ממש אינה מחלישה, ח"ו, את תוקף העבודה דהפצת התורה והמעיינות חוצה, אלא להיפך – שפועלת תוספת חיות ומרץ כו' בכל עניני העבודה (כולל – הצפי' לגאולה, והתפלה ובקשה ודרישה כו' על הגאולה), בידעו שפעולה זו מוסיפה סיום וגמר השליחות, ולא עוד, אלא שיתכן שזוהי הפעולה האחרונה ממש שבה מסתיימת כללות השליחות ד"ויצא יעקב גו"⁷, ובלשון הרמב"ם⁷ – פס"ד להלכה – "המצוה אחת", שעל ידה "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה" – גאולה האמיתית והשלמה שאין אחרי' גלות⁸, "ושבתי בשלום אל בית אבי".

(משיחת ש"פ ויצא, ז' כסלו ה'תשמ"ח - מוגה)

כיון שיעקב מוכן לגאולה, מה יש לעשו לומר בזה?!

ובפשטות: כל יהודי שולח להודיע לעשו שמצדו – הכל מוכן כבר לקראת הגאולה האמיתית והשלמה, ועד כדי כך שמצדו (של היהודי) מוכן גם עשו לקראת הגאולה.

[.] אילו זכינו היתה הגאולה – תיכף ומיד בזמנו של יעקב אבינו, כאשר יעקב אבינו ה' מוכן כבר לגאולה, אבל בפועל ממש התערבו "מלאכים"... והודיעו שעשו אינו מוכן לגאולה, ולכן, צריכים עדיין יעקב ובניו להשאר תקועים בגלות!... – דבר שאינו מובן לגמרי! מכיון שיעקב (וכל נש"י הכלולים בו) מוכן כבר לגאולה, א"כ, מה יש לעשו לומר בענין זה?! – ואעפ"כ, בפועל ממש רואים שמאז עברו בני" צרות צרורות, עד לצרות דעקבתא דמשיחא!

אבל לאחרי שבני" עברו כבר כל ענינים אלו – הרי ידוע מ"ש בעל הגאולה בספרו שערי תשובה¹ [שנדפס זה עתה מחדש, כנ"ל], שלאחרי כל הגזירות ושמדות היל"ת, כבר יצאו י"ח עבור כל הענינים ד"חבלי משיח".

ועכשיו – בודאי ש"כלו כל הקיצין"², ולכן, צריך משיח צדקנו לבוא בקרוב ממש, בדרכי נועם ובדרכי שלום.

(משיחת אור ליו"ד כסלו ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

עכשיו כבר גמרו גם את זה

כבר בימים האחרונים של הגלות נעשה "וישלח יעקב מלאכים אל עשו אחיו" – כל יהודי שולח "מלאכים" בעולם להודיע שכבר מוכנים להגאולה, כמבואר בתורה אור³, שיעקב כבר ה' מוכן לגאולה, ומצדו של יעקב גם עשו⁴ ה' מוכן, אבל עשו למטה עדיין לא ה' מוכן; אבל עכשיו, לאחרי ריבוי העבודה ובירורים ומעשים טובים (הן בחו"ל והן בארץ ישראל) של בני" במשך כל הדורות, כולל ובמיוחד העבודה דהפצת המעיינות חוצה, ובזה גופא – העיד נשיא דורנו⁵ שצריך רק לסיים צחצוח הכפתורים, ועכשיו כבר גמרו גם את זה, ונמצאים כבר לאחרי ההכרזה דנשיא דורנו "לאלתר לגאולה"⁶ – הרי עכשיו בודאי כבר המצב ד"עמדו הכן כולכם"⁷, וכל העולם כולו (כולל "עשו בשדה אדום") מוכנים ללכת להגאולה.

ואז ישנה השלימות ד"וישלח מלאכים" שהם יעשו ויתעסקו עם כל הצרכים שבני" צריכים – כמ"ש "ועמדו זרים ורעו צאנכם", כי בני" יהיו עסוקים רק בהשגת "דעת בוראם".

(משיחת ש"פ ויצא, יו"ד כסלו ה'תשמ"ח - מוגה)

(1) סנהדרין צז, ב.

(2) שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(3) אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ריש ע' רעט. וש"נ.

(4) להעיר, ש"ויצא יעקב גו' וילך חרנה" רומז גם על הגלות (ראה זח"א קמו, א. ב"ר פס"ח, יג. של"ה רצב, ב).

(5) כפי שלמדים מאופן עבודתו של יעקב – ש"חייב

לעבוד בכל כחו, שהרי יעקב הצדיק אמר כי בכל כחי עבדתי את אביכן, לפיכך נטל שכר זאת אף בעולם הזה, שנאמר ויפרוץ האיש מאד מאד" (רמב"ם סוף הל' שכירות – שיעור היומא).

(6) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

(7) שם פ"ג ה"ד.

(8) ראה מכלתא בשלח טו, א. הובא בתוד"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז, ב.

(1) ח"א ספ"ה (ה, ב).

(2) סנהדרין צז, ב.

(3) ר"פ וישלח. וראה לקו"ש חכ"ה ע' 368 ואילך.

(4) כפי שעשו הוא בפרשה (ששרשו למעלה) – "יעקב ועשו האמורים בפרשה" (ל' רש"י ר"פ תולדות).

(5) שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(6) קול קורא ב"הקריאה והקדושה" תש"א-תש"ב.

(7) במכתבו מכ"ז אד"ר תרח"ץ – נדפס בסה"מ קונטרסים ח"ב שצז, ב. אגרות קודש שלו ח"ד ע' רעט.